

BÁO CÁO

Sơ kết 02 năm thực hiện Kết luận 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” trong cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi giai đoạn 2021 - 2023

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO**1. Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh**

Sau khi Bộ Chính trị ban hành Kết luận 01-KL/TW ngày 18/5/2021 về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” (Kết luận 01-KL/TW), Ban Bí thư Trung ương Đoàn ban hành Kế hoạch số 407-KH/TWĐTN-BTG ngày 30/7/2021 thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” giai đoạn 2021 – 2026.

Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XII xác định việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nhiệm vụ quan trọng trong công tác giáo dục của Đoàn; xác định nhiệm vụ, giải pháp thực hiện Kết luận 01-KL/TW trong nhiệm kỳ 2022 - 2027, trong đó xác định hằng năm, tổ chức học tập theo chuyên đề trong cán bộ, đoàn viên, thanh niên. Xây dựng và triển khai các giá trị tiêu chí, chuẩn mực trong hành vi, lối sống, ứng xử của thanh thiếu nhi trên nền các giá trị cốt lõi của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đề cao trách nhiệm nêu gương, tự giác học trước, làm theo trước của cán bộ đoàn chủ chốt các cấp. Ban Chấp hành Trung ương Đoàn đưa việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW thành một nội dung trong Chương trình công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi và xác lập những giải pháp quan trọng trong bộ tiêu chí đánh giá công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi hằng năm. Căn cứ Hướng dẫn số 16-HD/BTGTW ngày 27/7/2021 của Ban Tuyên giáo Trung ương về học tập chuyên đề toàn khóa nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc*”, Ban Bí thư Trung ương Đoàn ban hành Hướng dẫn số 75-HD/TWĐTN-BTG ngày 21/02/2022 về việc Học tập chuyên đề về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong cán bộ đoàn, đoàn viên, thanh niên giai đoạn 2022 – 2026, cụ thể hóa việc học tập và làm theo đối với cán bộ Đoàn và đối với đoàn viên, thanh niên; xác định các chuyên đề học tập hằng năm dành cho cán bộ đoàn, đoàn viên, thanh niên. Ban Bí thư Trung ương Đoàn ban hành quy định số 01-QĐ/TWĐTN-BTC ngày 28/5/2018 quy định về chế độ học

tập lý luận chính trị đối với cán bộ Đoàn, trong đó xác định học tập tư tưởng Hồ Chí Minh là một trong 4 nội dung học tập lý luận chính trị của cán bộ Đoàn; ban hành Hướng dẫn số 13-HD/TWĐTN-BTC ngày 20/6/2018 về thực hiện Chương trình Rèn luyện đoàn viên giai đoạn 2018 - 2022, trong đó, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được đưa vào là một trong các nội dung đoàn viên đăng ký thực hiện rèn luyện hằng năm.

Ban Chấp hành, Ban Thường vụ, Ban Bí thư Trung ương Đoàn chỉ đạo các cấp bộ Đoàn tăng cường giáo dục, nâng cao ý thức trách nhiệm, tính nêu gương, gương mẫu của cán bộ Đoàn, Hội, Đội, nhất là cán bộ chủ chốt từ Trung ương đến cơ sở, thông qua việc chỉ đạo thực hiện nghiêm Chỉ thị số 01-CT/TWĐTN ngày 17/5/2013 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về “*Tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lễ lối công tác của cán bộ đoàn*”, và Kết luận số 06-KT/TWĐTN-BKT ngày 10/01/2019 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về “*Tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lễ lối công tác của cán bộ đoàn*”, quy định những điều “nên làm” và những điều “không nên làm”¹ đối với cán bộ Đoàn theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Xác định học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nội dung quan trọng trong chương trình “*Rèn luyện đoàn viên*”, là một trong những tiêu chí đánh giá phân tích chất lượng đoàn viên, hội viên, tổ chức Đoàn - Hội - Đội.

Ban Bí thư Trung ương Đoàn chỉ đạo các cơ quan báo chí, xuất bản trong hệ thống của Đoàn tăng cường tuyên truyền, xây dựng các tuyến tin bài, xuất bản các ấn phẩm về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, về các điển hình tiên tiến, gương người tốt, việc tốt trong thanh thiếu nhi; xây dựng và duy trì fanpage “Theo dấu chân Bác” trên mạng xã hội, thường xuyên đăng tải thông tin, câu chuyện, tư liệu, hình ảnh, video về Bác Hồ, làm tài liệu tham khảo cho cơ sở và tuyên truyền tới đoàn viên, thanh niên.

Trong quá trình triển khai, Ban Bí thư Trung ương Đoàn chỉ đạo kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Chỉ thị vào dịp kiểm tra công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi 6 tháng đầu năm và cuối năm; đánh giá việc thực hiện Chỉ thị trong quá trình sơ kết, tổng kết chương trình công tác năm; chỉ đạo tổ chức các hoạt động tuyên dương thanh thiếu nhi tiên tiến làm theo lời Bác các cấp.

2. Các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc

Thực hiện chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, 67/67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc đã ban hành kế hoạch thực hiện Kết luận 01-KL/TW ngày 18/5/2021 về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW giai đoạn 2021 - 2026 và hướng dẫn thực hiện hằng năm. Ban Thường vụ các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc đã triển khai, tổ chức cho cán bộ, đoàn viên, thanh niên học tập các chuyên đề về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với chủ đề công tác năm của các

¹ *Những điều nên làm*: Xung kích, Trách nhiệm, Gương mẫu, Sáng tạo, Thân thiện, Khiêm tốn, cầu thị, Thường xuyên học tập, Tích cực rèn luyện kỹ năng;

Những điều không nên làm: Nói, viết không đúng, Làm việc hình thức, đối phó, Quan liêu, hành chính hóa, Thiếu trung thực, Không chấp hành kỷ luật, Thiếu tinh thần đoàn kết, Thiếu ý chí đấu tranh, Thiếu chuẩn mực trong lối sống

tỉnh, thành phố; tập trung chỉ đạo các cấp bộ Đoàn chú trọng theo phương châm “trên trước, dưới sau”, “trong trước, ngoài sau”, “học đi đôi với làm theo”, lấy kết quả “làm theo” là thước đo để đánh giá kết quả của các tập thể, cá nhân gắn với nội dung phong trào hành động cách mạng lớn của Đoàn, Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng XIII. Các đơn vị đã cụ thể hóa các văn bản về giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh thiếu nhi theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh tại địa phương, đơn vị; đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về các mô hình mới, cách làm hay trong thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác học tập, quán triệt, tuyên truyền, giáo dục và nâng cao nhận thức cho cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi về nội dung, giá trị và ý nghĩa to lớn của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội đã tổ chức những đợt sinh hoạt chính trị trong đoàn viên, thanh niên, đội viên, thiếu niên, nhi đồng để giới thiệu những nội dung cốt lõi, các chuyên đề học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với nhiều hình thức đa dạng, phong phú, như triển lãm hình ảnh về cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các triển lãm theo chuyên đề Bác Hồ với thanh niên, Bác Hồ với thiếu nhi; các hành trình theo chân Bác, các diễn đàn, tọa đàm, cuộc thi nhằm tìm hiểu cuộc đời, thân thế, sự nghiệp, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tổ chức gặp gỡ với các nhân chứng lịch sử, các cá nhân điển hình đã có dịp gặp Bác Hồ. Việc học tập, tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh thông qua các lớp đào tạo trung cấp lý luận chính trị và nghiệp vụ Đoàn, Hội, Đội, các lớp đào tạo, tập huấn cho cán bộ Đoàn các cấp đầu nhiệm kỳ được chú trọng và có những đổi mới trong thiết kế hình thức học tập, làm theo lời Bác như: thi Olympic, thi trắc nghiệm, thi tự luận trên mạng internet, thi tuyên truyền Thanh niên làm theo lời Bác, viết nhật ký làm theo lời Bác, thi sân khấu hóa²...thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia. Trong tuyên truyền thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW đã xuất hiện những đơn vị có cách làm sáng tạo hoặc kiên trì những mô hình hoạt động hiệu quả³.

² Từ 2021-2023 đã có 34.423 diễn đàn, tọa đàm về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được các cấp bộ Đoàn tổ chức với 1.881.205 lượt cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia; 45.208 mô hình, ý tưởng, cách làm sáng tạo, hiệu quả trong việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được tuyên dương, nhân rộng.

³ Tiêu biểu như: Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh xây dựng chuyên trang “Học tập và làm theo lời Bác” trên mạng xã hội facebook; phối hợp với các cơ quan liên quan ra mắt “Thư viện sách điện tử về Chủ tịch Hồ Chí Minh”. Thành đoàn Hà Nội tổ chức cuộc thi tìm hiểu về các tác phẩm của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đoàn khối các cơ quan Trung ương phát động cuộc thi trắc nghiệm tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trên mạng Internet. Đoàn khối Doanh nghiệp Trung ương, Ban Thanh niên Quân đội tổ chức cuộc thi sáng tác video clip “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Tỉnh đoàn Hưng Yên, Thành đoàn Đà Nẵng, Tỉnh đoàn Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu, Phú Yên, An Giang, Bến Tre, Đắk Lắk, Quảng Ninh, Vĩnh Phúc... tổ chức cuộc thi viết về cá nhân điển hình học tập và làm theo lời Bác, thi tìm hiểu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh... Tỉnh đoàn Nghệ An chú trọng tuyên truyền nhân rộng gương cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên có tinh thần đổi mới, vươn lên làm giàu chính đáng, có tư duy bất phá. Tỉnh đoàn Hà Tĩnh tuyên truyền nhân rộng mô hình xây dựng “Tủ sách tuổi trẻ học tập và làm theo Bác Hồ”, tạo sự lan tỏa trong thế hệ trẻ..

Căn cứ đặc điểm của từng nhóm đối tượng đoàn viên, thanh thiếu nhi, các cấp bộ Đoàn, các cơ quan xuất bản của Đoàn đã biên tập, phát hành nhiều ấn phẩm, tài liệu, xuất bản phẩm về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; những tấm gương anh hùng, liệt sỹ, nhất là các anh hùng liệt sỹ trẻ tuổi; giới thiệu gương người tốt, việc tốt theo gương Bác hồ vĩ đại để bồi dưỡng tâm hồn, giá trị sống, kỹ năng sống và lý tưởng cách mạng cho thanh thiếu niên⁴. Các cơ quan báo chí đã xây dựng các chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền, như “*Thanh niên làm theo lời Bác*”, “*Đảng là niềm tin*”, “*Đảng viên giữa đời thường*”, “*Tôi yêu Tổ quốc tôi*”, “*Chuyện đẹp trên mạng xã hội*”, “*Thanh niên tình nguyện*”, “*Văn hóa trẻ*”; triển khai các tuyển tin, bài lan tỏa những hành động, nghĩa cử, giá trị tốt đẹp, những gương điển hình trong xã hội; giữ gìn và phát huy truyền thống văn hóa dân tộc, giới thiệu tinh hoa văn hóa thế giới; giáo dục thẩm mỹ, đạo đức, lối sống, tuyên truyền và phổ biến pháp luật; đấu tranh, phê phán những thói hư tật xấu, lối sống, nếp nghĩ lệch lạc, không lành mạnh trong một bộ phận giới trẻ nói riêng và xã hội nói chung, đấu tranh chống những luận điệu xuyên tạc, phản động của các thế lực thù địch. Các ấn phẩm báo chí, xuất bản của Đoàn có nhiều cố gắng đổi mới về nội dung và hình thức, đáp ứng nhu cầu, thị hiếu bạn đọc, chiếm được lòng tin của đông đảo công chúng và đoàn viên, thanh thiếu nhi. Nhiều chuyên mục, diễn đàn được đông đảo bạn trẻ quan tâm và yêu thích⁵. Giải thưởng báo chí viết về công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi được Trung ương Đoàn tổ chức với chất lượng từng bước được nâng lên. Từ năm 2021 đến nay, đã có 1.022 tác phẩm báo chí tham gia giải thưởng.

Các cấp bộ đoàn đẩy mạnh tuyên truyền trên các nền tảng số như trên website, facebook, bản tin, các phương tiện truyền thông hiện đại và tuyên truyền trực quan; kịp thời phản ánh nhiều hoạt động của các cấp Đoàn - Hội - Đội trong việc tổ chức cho cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Trung ương Đoàn thường xuyên đăng tải trên các trang mạng xã hội Facebook của Đoàn để tuyên truyền về thực hiện Chỉ thị 05 với các công cụ tuyên truyền như: phim ngắn, infographic, trailer... đã tạo hiệu ứng lan tỏa và thu hút được sự quan tâm của cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên và nhân dân tìm hiểu, nghiên cứu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Ban Bí thư Trung ương Đoàn chỉ đạo triển khai mô hình “*Lớp em treo ảnh Bác Hồ*”, thực hiện trang bị, trao tặng ảnh Bác Hồ và 5 điều Bác Hồ dạy cho 100%

⁴ Một số đầu sách tiêu biểu như: “*Cuộc chia li bên bến Nhà Rồng*”, “*Bác của chúng ta*”, “*Đại tướng Võ Nguyên Giáp thời trẻ*”, “*Những người sống mãi*”, “*Chuyện kể về Lý Tự Trọng*”, “*Chị Sáu ở Côn Đảo*”, “*Lược sử nước Việt bằng tranh*”, “*Búp sen xanh*”, “*Thầy giáo Nguyễn Tất Thành ở trường Dục Thanh*”, “*Giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên*”, “*Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động thanh niên*”, “*Theo Bác Hồ đi kháng chiến, Đường Bác Hồ đi cứu nước*”, “*Đại tướng Võ Nguyên Giáp thời trẻ*”, “*Mãi mãi tuổi 20*”, “*Thanh niên xung phong Việt Nam anh hùng*”, “*Hoàng Sa, Trường Sa trong trái tim Việt Nam*”, “*Con đường thanh niên*”, “*Hồ Chí Minh và những di huấn với thanh niên*”.

⁵ Các chuyên mục được giới trẻ yêu thích như “*Tuổi trẻ sống đẹp*”, “*Lệch lạc thân tượng*”, “*Tội ác đến từ đâu*” (báo Tiền Phong); “*Cửa sổ tình yêu*” (Ban Phát thanh thanh thiếu nhi); “*Biên giới hải đảo trong trái tim tôi*”, “*Đáng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, đất nước đời mới đi lên CNXH*”, “*Đi tìm mẫu hình thanh niên Việt Nam*” (báo Thanh Niên); “*Bạn hiểu như thế nào về 5 điều Bác Hồ dạy*” (Báo Thanh niên Tiền phong); “*Thi tìm hiểu về Bác Hồ*” (Báo Nhi Đồng); “*Vượt lên số phận*”, “*Nét đẹp học đường*” (Tạp chí Thanh niên)...

các phòng học tại các trường Tiểu học, Trung học cơ sở công lập và ngoài công lập trong cả nước. Đẩy mạnh các hoạt động giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho thiếu nhi thông qua hoạt động sinh hoạt dưới cờ hàng tuần, sinh hoạt Đội theo chủ đề “*Mỗi tuần một câu chuyện đẹp, một cuốn sách hay, một tấm gương sáng*”. Các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc phối hợp với cơ quan báo chí, truyền thông của địa phương, đơn vị tuyên truyền về việc thực hiện Chỉ thị 05 trong tuổi trẻ⁶.

Các hoạt động tìm hiểu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thông qua các cuộc thi trực tuyến là một trong những giải pháp đạt hiệu quả cao trong tuyên truyền Chỉ thị 05 của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Trong những năm qua, Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã chỉ đạo triển khai nhiều cuộc thi tìm hiểu trực tuyến về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử dân tộc, lịch sử Đảng, truyền thống vẻ vang của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, tiêu biểu như: cuộc thi “Ánh sáng soi đường” được tổ chức 2 năm/lần; cuộc thi “Tự hào Việt Nam” tổ chức 2 năm/lần; cuộc thi tìm hiểu 91 năm truyền thống vẻ vang của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh; cuộc thi “Bác Hồ với thiếu nhi, thiếu nhi với Bác Hồ”... với nhiều phương thức mới, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh thiếu nhi tham gia⁷.

Với những cố gắng đó, sau hơn 5 năm triển khai, có thể khẳng định *nhận thức của đội ngũ cán bộ Đoàn và đoàn viên, thanh thiếu nhi với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được nâng lên*. Học và làm theo lời Bác dần trở thành việc làm thường xuyên, liên tục, trở thành việc làm tự giác, có ý thức của số đông thanh thiếu nhi. Tuổi trẻ Việt Nam luôn ra sức phấn đấu lao động, học tập, rèn luyện về mọi mặt, có tư duy năng động, sáng tạo, lạc quan, tự tin, dám nghĩ, dám làm, có ý chí khắc phục khó khăn vươn lên lập thân, lập nghiệp với khát vọng cống hiến vì tương lai tươi sáng của dân tộc; sống nhân ái, sẻ chia, tương thân, tương ái, vì cộng đồng, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội.

2. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh thiếu nhi, tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Các cấp bộ Đoàn đã kịp thời tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách của Nhà nước; các chủ trương công tác lớn của Đoàn theo hướng đa dạng hóa hình thức triển khai, tăng

⁶ Từ 2021-2023 đã có 9.123 tin, bài viết trên báo chí; 69.640 bài viết trên báo tỉnh, trang thông tin điện tử, website của tỉnh đoàn và các đơn vị trực thuộc; 1.897.123 tin, bài viết trên mạng xã hội tuyên truyền về các nội dung, các hoạt động trong việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh..

⁷ Hội thi tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh “*Ánh sáng soi đường*” sau 3 lần tổ chức đã thu hút sự tham gia của gần 900.000 thí sinh đến từ 4.027 trường thuộc 67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc và sinh viên Việt Nam ở ngoài nước. Cuộc thi tìm hiểu lịch sử, văn hóa dân tộc “*Tự hào Việt Nam*”, thu hút sự tham gia của 898.464 học sinh đến từ gần 3.000 trường THPT, TTGDNN - GDTX của 63 tỉnh, thành phố tham gia dự thi. Cuộc thi tìm hiểu 90 năm truyền thống vẻ vang của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thu hút hơn 3,7 triệu lượt thí sinh tham gia; cuộc thi “Bác Hồ với thiếu nhi, thiếu nhi với Bác Hồ” thu hút hơn 4 triệu thiếu nhi tham gia với 03 hình thức: Thi viết, thi vẽ tranh, thi trực tuyến. Thực hiện Chương trình Rèn luyện đội viên, nâng cao năng lực số trong các phong trào, hoạt động, Trung ương Đoàn đã chỉ đạo triển khai chương trình “*Thiếu nhi Việt Nam - Học tập tốt, rèn luyện chăm*” với chủ đề “*Cùng em làm việc tốt mỗi ngày*”, thông qua ứng dụng “*Làm việc tốt*”. Từ đó, giúp các em thiếu nhi thực hiện có hiệu quả phong trào “*Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy*”.

cường hình thức trực tuyến; sử dụng công cụ infographic, mạng xã hội để tuyên truyền, chuyển tải kịp thời các chủ trương, chính sách lớn của Đảng, Nhà nước đến cán bộ, đoàn viên, thanh niên, mang lại hiệu quả tích cực. Đặc biệt, thời gian gần đây, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã tổ chức các Hội nghị học tập trực tuyến toàn quốc, tổ chức kiểm tra, cấp chứng chỉ trực tuyến cho cán bộ đoàn, đoàn viên, góp phần nâng cao chất lượng học tập, nghiên cứu⁸. Các cuộc thi tìm hiểu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng, lịch sử đất nước tiếp tục được duy trì, đổi mới nội dung và phương thức tổ chức, nâng cao chất lượng, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên trên nhiều lĩnh vực tham gia⁹.

Việc học tập các bài học lý luận chính trị cho đoàn viên mới kết nạp được thực hiện nghiêm túc với nhiều điểm mới. Trung ương Đoàn phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương sửa đổi các bài học lý luận chính trị theo hướng ngắn gọn, súc tích, các thông tin ở mức cơ bản, phù hợp với trình độ, nhận thức của đoàn viên; cập nhật được những thành quả nghiên cứu lý luận, thực tiễn mới nhất hiện nay. Đồng thời, Trung ương Đoàn đã ra mắt và đưa vào vận hành Cổng Thông tin điện tử học lý luận chính trị dành cho đoàn viên (hoclyluan.doanthanhvien.vn); tích hợp các sản phẩm tuyên truyền, hỗ trợ cho việc học tập thông qua các công cụ hiện đại và triển khai kiểm tra, đánh giá và cấp chứng nhận trực tuyến cho đoàn viên trên mạng internet.

Mô hình Câu lạc bộ “Lý luận trẻ” đã từng bước đem lại hiệu quả tích cực. Cả nước đã có hơn 2.000 Câu lạc bộ Lý luận trẻ được thành lập; hơn 5.000 buổi sinh hoạt đã được tổ chức với nhiều hình thức khác nhau, tập hợp các đoàn viên ham thích tìm hiểu các môn khoa học về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phát huy các thành viên câu lạc bộ trở thành tuyên truyền viên tích cực phục vụ cho công tác giáo dục chính trị của Đoàn và tham gia tích cực trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Các cấp bộ đoàn đã thực hiện nghiêm túc cơ chế thông tin, báo cáo định kỳ về tình hình thanh niên và báo cáo đột xuất khi có vấn đề phát sinh trên địa bàn, giúp việc nắm bắt và xử lý thông tin kịp thời, nhanh chóng và hiệu quả hơn. Trung ương Đoàn vận hành công cụ Chatbot, công cụ dữ liệu lớn theo dõi, nắm bắt tổng quan diễn biến tình hình thanh thiếu nhi, các vấn đề thanh thiếu nhi quan tâm, báo cáo tình hình hằng ngày; hằng tuần và khi kết thúc các đợt hoạt động lớn của Đoàn. Việc thu thập, tổng hợp thông tin phục vụ nắm bắt dư luận xã hội trong thanh niên được thực hiện đồng bộ thông qua nhiều phương thức: Báo cáo từ cơ

⁸ Tiêu biểu như việc tổ chức Hội nghị học tập trực tuyến Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XII.

⁹ Tiêu biểu như Hội thi tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh “Ánh sáng soi đường” sau 4 lần tổ chức đã thu hút sự tham gia của gần 1,2 triệu thí sinh đến từ 4.027 trường thuộc 67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc và sinh viên Việt Nam ở ngoài nước. Cuộc thi tìm hiểu 90 năm Đảng Cộng sản Việt Nam thu hút 691.356 thí sinh đến từ 67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc và thanh niên, sinh viên Việt Nam ở ngoài nước đăng ký tham gia, trong đó có gần 1.000 thí sinh là thanh niên, sinh viên Việt Nam đang học tập, sinh sống ở nước ngoài. Nhiều tỉnh, thành phố tổ chức các hội thi, cuộc thi trực tuyến riêng như hội thi “Lý tưởng người công sản trẻ” của tỉnh đoàn Bắc Giang; Cuộc thi “Thanh niên với Đảng” của Đoàn Khối Doanh nghiệp Trung ương...

sở; thông tin từ bộ công cụ khảo sát diễn biến thông tin trên báo chí, mạng xã hội; báo cáo tổng hợp ý kiến phản ánh của bạn đọc thông qua các cơ quan báo chí của Đoàn; diễn biến, các vấn đề thanh niên quan tâm trên các diễn đàn, nhóm, trang trên mạng xã hội; báo cáo của đội ngũ cộng tác viên dư luận xã hội các cấp.

Bên cạnh đó, hằng năm, các cấp bộ đoàn đã tham mưu để lãnh đạo cấp ủy, chính quyền các cấp đối thoại với thanh niên. Năm 2023, Thủ tướng Chính phủ đã đối thoại với thanh niên theo Luật Thanh niên. Chương trình đối thoại giữa Bí thư thứ nhất với đoàn viên thanh niên, Diễn đàn “*Tiếng nói tuổi trẻ, hành động của Đoàn*”, đối thoại giữa Bí thư Đoàn các cấp với thanh niên; giao ban với Ban Cán sự Đoàn, Hội LHTN, Hội Sinh viên Việt Nam ở nước ngoài được thực hiện định kỳ. Qua đó, kịp thời lắng nghe tâm tư nguyện vọng và giải đáp các vấn đề thanh niên quan tâm.

Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội ngày càng chú trọng, chủ động cung cấp thông tin qua mạng xã hội và các phương tiện truyền thông hiện đại. Đoàn, Hội, Đội các cấp đã tích cực, chủ động lập các fanpage để thông tin, tuyên truyền và kết nối hoạt động của tổ chức tới đoàn viên, thanh thiếu nhi, tạo hiệu ứng lan tỏa lớn, góp phần thực hiện công tác giáo dục¹⁰. Trung ương Đoàn triển khai bộ công cụ kết nối và đăng tải thông tin đồng loạt từ các trang cộng đồng trên mạng xã hội Facebook do Đoàn quản lý, góp phần tạo sự thống nhất và tăng cường sức mạnh tuyên truyền trên các nền tảng số. Các cơ quan báo chí, xuất bản của Đoàn thường xuyên xây dựng các chuyên trang, chuyên mục với nội dung phong phú, hấp dẫn; cách thức tiếp cận phù hợp để tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên, thanh niên.

3. Tổ chức học tập các chuyên đề tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Qua 5 năm triển khai thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW, chuyên đề toàn khoá về “*Những nội dung cơ bản của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*” được triển khai nghiên cứu, học tập trong đội ngũ cán bộ chủ chốt Đoàn các cấp đã tạo sự thống nhất trong nhận thức và hành động. Các cấp bộ Đoàn tập trung triển khai, học tập các chuyên đề theo từng năm về việc học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các tác phẩm “*Đường cách mệnh*”, “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*”, “*Sửa đổi lối làm việc*”, “*Đạo đức cách mạng*” “*Dân vận*”, “*Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh*”...; các chuyên đề từng năm theo hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương Đảng. Các chuyên đề tập trung vào các nội dung chủ yếu như: Tinh thần yêu nước, tinh thần tự học, học tập suốt đời, phấn đấu nâng cao trình độ về mọi mặt; tinh thần đoàn kết, tương thân, tương ái, tình nguyện, chia sẻ khó khăn, giúp đỡ đồng chí; tinh thần lao động sáng tạo, trách nhiệm công việc... Các chuyên đề được học tập

¹⁰ Nhiều fanpage có lượng tiếp cận thông tin, tương tác lớn như: Công thông tin điện tử Trung ương Đoàn đạt bình quân từ 140 triệu đến 150 triệu lượt tiếp cận/tháng, Ban Tuyên giáo TW Đoàn đạt bình quân từ 90 triệu đến 100 triệu lượt tiếp cận/tháng, Thành đoàn TP. Hồ Chí Minh, Thành đoàn Hà Nội đạt bình quân từ 500 nghìn đến 700 nghìn lượt tiếp cận/tháng...

thông qua nhiều hình thức phong phú, đa dạng như: hội nghị học tập chuyên đề, hội thi, hội nghị cán bộ chủ chốt, các cuộc họp cơ quan, đơn vị, thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, nhất là sử dụng mạng xã hội để tuyên truyền, đưa vào nội dung sinh hoạt chào cờ đầu tuần, tọa đàm, hội thảo, giao lưu, trong đó, phổ biến là đưa vào nội dung sinh hoạt chi đoàn. Nhiều tỉnh, thành đoàn đã mời các chuyên gia đầu ngành trực tiếp báo cáo về việc học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho đoàn viên thanh niên. Một số đơn vị triển khai thông qua hình thức trực tuyến tới tận cơ sở; tiến hành ghi hình các video clip để tuyên truyền trên mạng xã hội...¹¹. Qua 3 năm triển khai học tập, đã có 995.252 lượt cán bộ đoàn, 15.521.910 lượt đoàn viên, thanh niên học tập các chuyên đề về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đã có 55.060 tủ sách “Bác Hồ với thanh thiếu nhi” được bố trí tại các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông với 5.641.845 cuốn sách về Bác để thanh thiếu nhi thường xuyên nghiên cứu, học tập.

Về phương thức triển khai, các cấp bộ Đoàn nghiêm túc thực hiện phương châm “*trên trước, dưới sau*”, “*trong trước, ngoài sau*”, “*học đi đôi với làm theo*”, lấy kết quả “*làm theo*” là thước đo để đánh giá kết quả của các tập thể, cá nhân, gắn kết quả thực hiện các chuyên đề đăng ký học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh làm cơ sở đánh giá, xếp loại đoàn viên, đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ, bình xét thi đua cuối năm; triển khai nhiều mô hình, hoạt động tạo môi trường để đoàn viên, thanh niên học tập và làm theo Bác¹². Từ năm 2021, các cấp bộ Đoàn đã tổ chức học tập theo chuyên đề hằng năm trong cán bộ, đoàn viên, thanh niên theo quan điểm nêu cao tính tự giác học trước, làm theo trước, ý thức trách nhiệm, tính gương mẫu của cán bộ Đoàn, Hội, Đội, nhất là cán bộ chủ chốt từ Trung ương đến cơ sở trong công tác, đời sống hằng ngày. Ban Bí thư, Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Đoàn các cấp xây dựng kế hoạch và tổ chức học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thông qua các Hội nghị Ban Chấp hành, Ban Thường vụ; các lớp bồi dưỡng, tập huấn theo chức danh

Qua học tập các cấp cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh thiếu niên đã nắm vững được những nội dung cơ bản của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Qua đó, có những chuyển biến tích cực trong nhận thức và hành động về việc rèn luyện, tu dưỡng tư tưởng, đạo đức, phong cách của người cán bộ Đoàn, của thế hệ tương lai của nước nhà, nâng cao tinh thần trách nhiệm, phát huy tinh thần tình nguyện, xung kích, sáng tạo, sẵn sàng góp sức trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

¹¹ Tiêu biểu như Thành đoàn Hà Nội, Thành đoàn thành phố Hồ Chí Minh, Tỉnh đoàn Cao Bằng, Tỉnh đoàn Thanh Hóa.

¹² Tiêu biểu như: Tỉnh đoàn Sơn La lập quỹ “*Học tập và làm theo tấm gương Bác Hồ*”. Đoàn Khối cơ quan Trung ương triển khai mô hình Học tập Bác từ những việc làm đơn giản - Nói đi đôi với làm. Tỉnh đoàn Thanh Hóa chú trọng tuyên truyền các cá nhân, tập thể điển hình tiên tiến kết hợp với thực hiện “*Lời dạy của Bác Hồ khi Người lần đầu tiên về thăm Thanh Hóa*”. Tỉnh đoàn Hà Tĩnh tuyên truyền nhân rộng mô hình xây dựng “*Tủ sách tuổi trẻ học tập và làm theo Bác Hồ*”. Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh xây dựng chuyên trang “*Học tập và làm theo lời Bác*” trên mạng xã hội facebook; phối hợp với các cơ quan liên quan ra mắt “*Thư viện sách điện tử về Chủ tịch Hồ Chí Minh*”. ...

4. Phát huy vai trò, trách nhiệm nêu gương của cán bộ đoàn các cấp, tăng cường phát hiện, bồi dưỡng, nhân rộng điển hình người tốt, việc tốt

Các cấp bộ đoàn đặc biệt chú trọng giáo dục ý thức trách nhiệm, tính nêu gương, gương mẫu của cán bộ Đoàn, Hội, Đội, nhất là cán bộ chủ chốt từ Trung ương đến cơ sở, thể hiện tinh thần học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong công tác, đời sống hàng ngày. Trong thời gian qua, cán bộ đoàn đã thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 01 CT/TWĐTN ngày 17/5/2013 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về *“Tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lễ lối công tác của cán bộ đoàn”* và Kết luận số 06-KT/TWĐTN-BKT ngày 10/01/2019 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về *“Tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lễ lối công tác của cán bộ đoàn”*, quy định những điều “nên làm” và những điều “không nên làm” đối với cán bộ đoàn theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Qua việc thực hiện Chỉ thị 01-CT/TWĐTN và Kết luận số 06-KT/TWĐTN-BKT ngày 10/01/2019 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn cho thấy, tính gương mẫu, trách nhiệm của cán bộ đoàn được cải thiện rõ rệt. Đa số cán bộ Đoàn các cấp gương mẫu chấp hành quy định của Đảng, Nhà nước, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và các tổ chức, đoàn thể mà mình tham gia; gương mẫu tự phê bình và phê bình trong mọi công việc và mọi sinh hoạt chính quyền, đoàn thể; nói đi đôi với làm; thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; chấp hành nghiêm túc thời gian, bảo đảm tiến độ công việc. Tính tự chịu trách nhiệm với công việc, gần gũi với thanh thiếu nhi được nâng lên; cán bộ đoàn ngày càng sát với cơ sở, tăng cường đi cơ sở nắm bắt địa bàn; tham mưu các nội dung sát với tình hình thực tế các địa phương, đơn vị. Sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ chuyên môn tại cơ quan, đơn vị; hiến kế, đóng góp các giải pháp nâng cao chất lượng công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi.

Để tiếp tục nâng cao trách nhiệm, sự gần gũi, hiểu cơ sở, Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI đã xác định cán bộ Đoàn cấp Trung ương và cấp tỉnh thực hiện chủ trương đi cơ sở “1+2”(1 năm có tối thiểu 2 tháng công tác tại cơ sở). Về cơ bản, cán bộ đoàn chuyên trách cấp Trung ương, cấp tỉnh đảm bảo thời gian đi cơ sở ít nhất 60 ngày/năm, bao gồm đi cơ sở theo chuyên đề, đi cơ sở chỉ đạo và tổ chức hoạt động; đi kiểm tra, giám sát; dự sinh hoạt của Ban Chấp hành Đoàn cấp dưới và dự sinh hoạt chi đoàn¹³.

Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội làm tốt công tác phát hiện, bồi dưỡng, tuyên dương các điển hình tiên tiến. Nhiều tấm gương thanh thiếu nhi tiêu biểu trên các lĩnh vực đã được Đoàn, Hội, Đội phát hiện từ cấp cơ sở; biểu dương, tôn vinh từ cấp huyện, tỉnh, đến Trung ương. Các giải thưởng, hình thức tuyên dương thanh thiếu nhi tiêu biểu ở các lĩnh vực trên cơ sở thực hiện tốt việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh tiếp tục được duy trì và phát triển. Các hình thức tuyên dương, liên hoan, đại hội thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác các cấp được tổ chức định kỳ, thường xuyên hơn, mở rộng hình thức tuyên

¹³ Cấp Trung ương có 197 đồng chí; cấp tỉnh có 1.612 đồng chí đi cơ sở theo chủ trương 1+2

dương theo cụm, ngành¹⁴. Trung ương Đoàn tổ chức Diễn đàn Trí thức trẻ Việt Nam toàn cầu lần thứ IV (năm 2021), lần thứ V (năm 2022), qua đó tập hợp, phát huy tiềm năng, trí tuệ của lực lượng trí thức trẻ Việt Nam toàn cầu, góp phần thúc đẩy sự phát triển của đất nước. Các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội đã có nhiều cố gắng, chủ động tham gia có hiệu quả vào công tác tài năng trẻ. Các hình thức câu lạc bộ, cuộc thi, giải thưởng dành cho tài năng trẻ, gương mặt trẻ ngày càng đa dạng. Các hoạt động phát hiện, biểu dương, tôn vinh, hỗ trợ tài năng trẻ được quan tâm tổ chức ở các cấp. Các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc tổ chức nhiều giải thưởng, danh hiệu, hình thức tuyên dương thanh thiếu nhi tiêu biểu, qua 3 năm đã tuyên dương 121.843 thanh niên tiêu biểu¹⁵.

Hàng năm, Trung ương Đoàn tổ chức nhiều chương trình tuyên dương dành cho các đối tượng như: Giải thưởng “*Cán bộ, công chức viên chức trẻ giỏi*” nhằm khen thưởng, tôn vinh đoàn viên, thanh niên là cán bộ, công chức, viên chức trẻ có thành tích xuất sắc trong rèn luyện, công tác và thực hiện phong trào “*3 trách nhiệm*”, phong trào “*Tuổi trẻ sáng tạo*”; Giải thưởng “*Người thợ trẻ giỏi*” nhằm khen thưởng, động viên, tôn vinh những đoàn viên, thanh thiếu niên đang trực tiếp lao động, sản xuất tại doanh nghiệp, đơn vị thuộc các thành phần kinh tế; học viên tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp có thành tích xuất sắc trong học tập, rèn luyện. Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam tổ chức chương trình “*Tỏa sáng nghị lực Việt*” cấp Trung ương, giải thưởng “*Thanh niên sống đẹp*” tôn vinh những điển hình tiêu biểu, lan tỏa những giá trị tốt đẹp trong thanh niên và xã hội; Giải thưởng “*Tình nguyện Quốc gia*” tôn vinh những cá nhân, tập thể có thành tích xuất sắc trong hoạt động tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng; Giải thưởng 15/10 dành cho cán bộ Hội xuất sắc; danh hiệu “*Thầy thuốc trẻ Việt Nam tiêu biểu*”; tổ chức “*Hành trình thầy thuốc trẻ làm theo lời Bác*” nhân kỷ niệm ngày sinh nhật Bác hàng năm; chương trình “*Chia sẻ cùng thầy cô*” tôn vinh những thầy, cô giáo tiêu biểu công tác tại miền núi, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng có điều kiện khó khăn; Giải thưởng “*Thanh niên sống đẹp*” tuyên dương các gương thanh niên có những hành động đẹp, tạo sự lan tỏa cho xã hội; Giải thưởng “*Sao vàng Đất Việt*”. Hội Sinh viên đã đẩy mạnh triển khai phong trào “*Sinh viên 5 tốt*” dành cho sinh viên các trường đại học, học viện, cao đẳng. Hội đồng Đội Trung ương tổ chức Lễ kỷ niệm 60 năm phong trào “*Nghìn việc tốt*” (24/3/1963-24/3/2023) và tuyên dương “*Dũng sĩ nghìn việc tốt*” toàn quốc với chủ đề “*Măng non làm việc tốt-Đất nước mãi nở hoa*”; định kỳ hàng năm trao giải thưởng “*Cánh én hồng*” cho các giáo viên làm tổng phụ trách Đội có thành tích xuất sắc trong công tác. Chào mừng kỷ niệm 80 năm thành lập Đội TNTP Hồ Chí Minh, Trung ương Đoàn đã xét công nhận 28 công trình “*Vì đàn em thân yêu*”, 10 công trình măng non tiêu biểu cấp toàn quốc. Bên cạnh đó, đã có 218 tập thể và 129 cá nhân được

¹⁴ Đã có 156.606 thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác các cấp được tuyên dương. Nhiều cụm hoạt động đã tổ chức Liên hoan, tuyên dương Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác, như cụm Đông Nam Bộ, Cụm Bắc Trung Bộ, cụm đồng bằng sông Hồng, ngành cao su, ngành dầu khí, ngành điện lực, ngành than - khoáng sản ...

¹⁵ Danh hiệu Công dân trẻ tiêu biểu, Giải thưởng Gương mặt trẻ tiêu biểu, Tài năng trẻ, Nguyễn Văn Trỗi, Hồ Hảo Hớn, Hoàng Hoa Thám...

Trung ương Đoàn và Hội đồng Đội Trung ương khen thưởng trong đợt thi đua cao điểm chào mừng 80 năm ngày thành lập Đội; 1.300 cá nhân đạt Huy hiệu “Phụ trách giỏi” và 660 cá nhân được nhận Kỷ niệm chương “Vì thế hệ trẻ”. Nhiều tấm gương thiếu nhi có hành động dũng cảm cứu bạn, cứu người được các tỉnh, thành đoàn phát hiện, kịp thời đề xuất với Trung ương Đoàn trao, truy tặng 39 Huy hiệu “Tuổi trẻ dũng cảm” cho 39 cá nhân là đội viên, thiếu nhi.

Các hoạt động phát huy vai trò của các gương điển hình tiên tiến sau tuyên dương được chú trọng và triển khai thường xuyên trong các cấp bộ Đoàn; nhiều gương điển hình tiên tiến tiếp tục có nhiều đóng góp tích cực vào các hoạt động của Đoàn, Hội, Đội; tạo sân chơi kết nối giữa tổ chức Đoàn, Hội, Đội và các gương, tích cực lan tỏa và giới thiệu về các hoạt động của Đoàn, Hội, Đội. Hệ thống cơ sở dữ liệu tài năng trẻ Việt Nam được xây dựng ở cấp Trung ương¹⁶. Nhiều hoạt động gặp gỡ, giao lưu tài năng trẻ, thanh thiếu nhi tiêu biểu trên các lĩnh vực được tổ chức, qua đó tạo môi trường để các gương tiêu biểu phát huy năng lực và cống hiến cho đất nước. Nhiều tấm gương tham gia là thành viên của các Ủy ban Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, Ban Chấp hành Hội Sinh viên Việt Nam, Hội đồng Đội Trung ương.

Các hoạt động biểu dương, tôn vinh gương điển hình thanh niên tiên tiến trên các lĩnh vực được thực hiện hiệu quả. Hệ thống các giải thưởng, phần thưởng, tuyên dương thanh niên được phủ rộng trên khắp các lĩnh vực, đối tượng. Bên cạnh hoạt động tuyên dương, các cấp bộ đoàn đã có những hoạt động thiết thực để đồng hành, hỗ trợ, tập hợp, kết nối các điển hình tiên tiến sau tuyên dương. Cuộc vận động “*Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp*” trên mạng xã hội được thực hiện tốt. Đến nay, cả nước có hơn 10 triệu tin tốt, câu chuyện đẹp đã được đăng tải, qua đó lan tỏa đi những câu chuyện đẹp hàng ngày, lấy yếu tố tích cực đẩy lùi tiêu cực, lấy tấm gương tốt góp phần làm cho xã hội, cho môi trường mạng tốt đẹp, lành mạnh hơn. Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam triển khai “*Giải thưởng Thanh niên Sống đẹp*”, thông qua đó nhằm tôn vinh những thanh niên tiêu biểu có việc làm, nghĩa cử cao đẹp, mang tính nhân văn, thể hiện tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, chia sẻ khó khăn với cộng đồng, xã hội. Gương mẫu chấp hành pháp luật, sống có văn hóa, nghĩa tình là tấm gương, là động lực cho thanh niên và cộng đồng học tập, noi theo. Trong 02 năm qua, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đã tổ chức tuyên dương 40 gương thanh niên tiêu biểu, có hành động sống đẹp trong các lĩnh vực: học tập, lao động sản xuất, kinh doanh; tình nguyện; quốc phòng, an ninh; khoa học và công nghệ; bảo vệ môi trường; văn hóa, nghệ thuật; y tế; thể dục thể thao; công tác xã hội; từ thiện; phát triển cộng đồng...

Tổ chức Đoàn đã cụ thể hóa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thành hệ thống các chuẩn mực đạo đức trong hành vi, lối sống, ứng xử, giá trị hình mẫu đối với thanh thiếu nhi thông qua Cuộc vận

¹⁶ Hệ thống cơ sở dữ liệu tài năng trẻ Việt Nam đang lưu giữ trên 3.000 hồ sơ do Đoàn, Hội, Đội phát hiện và tôn vinh.

động “*Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới*”. Trên nền tảng giá trị cốt lõi “*Tâm trong - Trí sáng - Hoài bão lớn*”, Trung ương Đoàn đã xác lập giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới với 12 tiêu chí¹⁷. Một số đơn vị đã cụ thể hóa các chuẩn mực, giá trị thành những tiêu chí cụ thể phù hợp với địa phương, đơn vị¹⁸; chủ động xây dựng các sản phẩm tuyên truyền trong đoàn viên, thanh thiếu nhi¹⁹.

Qua việc học tập và làm theo Bác, đã hình thành những giá trị đạo đức, cụ thể trong các nhóm đối tượng thanh thiếu như: trong thanh niên quân đội (*trung thành, kỷ luật, đoàn kết, dũng cảm, xung kích, tình nguyện, trí tuệ, sáng tạo, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ*); trong thanh niên công an (*tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước; có bản lĩnh chính trị vững vàng; có đạo đức trong sáng; trách nhiệm trong công việc; gương mẫu trong hành động; sáng tạo không ngừng; học tập liên tục; khỏe để bảo vệ Tổ quốc; có kỹ năng hội nhập; có khát vọng vươn lên*); trong thanh niên công chức, viên chức (*giỏi chuyên môn, nghiệp vụ; tận tụy; cầu thị; Sáng tạo*); trong thanh niên công nhân (*giỏi nghề; sáng tạo; tiết kiệm; kỷ luật*); trong thanh niên nông thôn (*vượt khó; sản xuất, kinh doanh giỏi; tự tin, cầu thị; vì cộng đồng; đóng góp cho sự phát triển kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng địa phương*); trong thanh niên sinh viên (*đạo đức tốt; học tập tốt; thể lực tốt; kỹ năng tốt; hội nhập tốt*); trong thanh niên học sinh các trường trung học chuyên nghiệp và dạy nghề (*rèn luyện thái độ nghề nghiệp; rèn luyện tác phong công nghiệp; rèn luyện kỷ luật lao động*); trong thanh niên học sinh trung học phổ thông (*có tri thức phổ thông; có kỹ năng thực hành xã hội; có định hướng nghề nghiệp; có kiến thức pháp luật*); trong thiếu niên, nhi đồng (*yêu Tổ quốc, yêu đồng bào; học tập tốt, lao động tốt; đoàn kết tốt, kỷ luật tốt; giữ gìn vệ sinh thật tốt; khiêm tốn, thật thà, dũng cảm*).

5. Tổ chức các phong trào hành động cách mạng, tạo môi trường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Nhằm tạo môi trường, động lực để đoàn viên, thanh thiếu niên phấn đấu học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các

¹⁷ Bao gồm: Có lý tưởng cách mạng; Bản lĩnh vững vàng; Giàu lòng yêu nước; Đạo đức trong sáng; Lối sống văn hóa; Tuân thủ pháp luật; Tiên phong hành động; Sáng tạo không ngừng; Học tập liên tục; Có sức khỏe tốt; Kỹ năng phù hợp; Khát vọng vươn lên.

¹⁸ Như Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên với những tiêu chí, giá trị cốt lõi là mục tiêu để đoàn viên, thanh niên hướng đến làm theo, cụ thể hóa thành 12 tiêu chí và 8 giá trị mẫu hình thanh niên Thành phố (Yêu nước - Khát vọng - Đạo đức - Trách nhiệm - Trí thức - Sáng tạo - Năng động - Văn minh). Thành đoàn Thành phố Hà Nội xây dựng một thể hệ thanh niên Thủ đô thời đại mới với 6 tiêu chí: Bản lĩnh vững vàng; Ứng xử văn hóa; Tuân thủ pháp luật; Trí thức phong phú; Sức khỏe dồi dào và Kỹ năng thành thạo. Thành đoàn Cần Thơ xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên thời kỳ mới “Trí tuệ - Năng động - Nhân ái - Hòa hiệp - Thanh lịch”, qua 10 tiêu chuẩn.

¹⁹ Thành đoàn Tp Hồ Chí Minh, Thành đoàn Hà Nội, Cần Thơ, Trà Vinh.. đã xây dựng các sản phẩm tuyên truyền riêng, thực hiện các fanpage trên mạng xã hội Facebook, thiết kế các infographic, typhographic, thẻ đọc sách, Chibi, hoạt hình promotion, tranh vui; tủ sách “thanh niên tiêu biểu qua các thời kỳ”; Phú Yên có các sản phẩm tuyên truyền dạng kịch ...

cấp bộ Đoàn tổ chức sâu rộng các phong trào hành động cách mạng, trở thành phương thức giáo dục thiết thực và mang lại hiệu quả cao.

Giai đoạn 2021 - 2022, các cấp bộ Đoàn tập trung triển khai 3 phong trào “*Thanh niên tình nguyện*”, “*Tuổi trẻ sáng tạo*”, “*Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc*” và 3 chương trình “*Đồng hành với thanh niên trong học tập*”, “*Đồng hành với thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp*”, “*Đồng hành với thanh niên rèn luyện và phát triển kỹ năng trong cuộc sống, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần*”. Qua 3 năm triển khai, toàn Đoàn đã thực hiện hơn 210,459 công trình, phần việc thanh niên với tổng trị giá hơn 5.943 tỷ đồng. Các cấp bộ Đoàn xã thực hiện thấp sáng 2.507km đường giao thông nông thôn, xây dựng 6.340 tuyến đường nông thôn kiểu mẫu, làm mới 2.866km đường giao thông nông thôn, làm mới 723 cầu với tổng trị giá 560 tỷ đồng. Hơn 10.000 sáng kiến giải pháp được đề xuất, áp dụng thực hiện trong công tác, phục vụ nhân dân. Các cấp bộ Đoàn đã tổ chức 19,777 hoạt động tuyên truyền về biển, đảo; thực hiện 4,441 công trình thanh niên nơi biên giới, hải đảo; hỗ trợ, giúp đỡ 31.449 gia đình cán bộ chiến sỹ. 558,015 học sinh, sinh viên được trao học bổng với tổng kinh phí hơn 700 tỷ đồng. Tổ chức Đoàn đã hỗ trợ thành lập mới và duy trì hoạt động của 5.059 câu lạc bộ thanh niên khởi nghiệp; tổ chức 7.956 lớp đào tạo nghề với sự tham gia của 169.812 thanh niên. Các cấp bộ đoàn tổ chức 20.015 hoạt động giáo dục kỹ năng thực hành xã hội cho 2.675.405 lượt thanh niên tham gia; 32.979 hoạt động văn hóa, thể dục thể thao được tổ chức thu hút 5.542.133 lượt thanh niên tham gia.

Các nội dung học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được cụ thể hóa trong các hoạt động tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng, vì an sinh xã hội, thu hút gần 8 triệu lượt đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên, trí thức trẻ, thầy thuốc trẻ, nhà khoa học trẻ, thanh niên Việt Nam ở nước ngoài tham gia trong 3 năm qua với các chương trình tiêu biểu như: “*Tình nguyện mùa Đông*”, “*Xuân tình nguyện*”, “*Tháng Thanh niên*”, “*Chiến dịch thanh niên tình nguyện hè*”, “*Tiếp sức mùa thi*”, “*Tiếp sức đến trường*”, “*Tiếp sức lao động trẻ*”, “*Tiếp sức người bệnh*”, “*Thầy thuốc trẻ làm theo lời Bác, tình nguyện vì sức khỏe cộng đồng*”, *hiến máu tình nguyện, tình nguyện đền ơn đáp nghĩa, uống nước nhớ nguồn...* Thông qua các hoạt động, tinh thần tình nguyện ngày càng trở thành nét đẹp, một phẩm chất đặc trưng, nổi bật của tuổi trẻ, được xã hội thừa nhận.

Các phong trào trong từng khối đối tượng thanh thiếu nhi tiếp tục có bước phát triển, tạo môi trường tốt cho thanh thiếu nhi phấn đấu học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh như: “*Tuổi trẻ chung tay xây dựng nông thôn mới*” tập trung trong thanh niên nông thôn; “*Tuổi trẻ chung tay xây dựng văn minh đô thị*” trong thanh niên đô thị; “*4 nhất*” trong thanh niên công nhân; “*Ba trách nhiệm*” trong thanh niên công chức, viên chức; “*Sinh viên 5 tốt*”, “*Học sinh 3 rèn luyện*”, “*Khi tôi 18*” trong học sinh, sinh viên; “*Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy*” trong thiếu niên, nhi đồng; “*Thanh niên quân đội thi đua rèn đức, luyện tài, xung kích, sáng tạo, xứng danh bộ đội*

Cụ Hồ” trong thanh niên quân đội; *“Thanh niên công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy”* trong thanh niên công an.

Việc học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh không chỉ được triển khai trong Đoàn mà còn được triển khai trong tất cả các tổ chức Hội do Đoàn làm nòng cốt, định hướng chính trị và phụ trách như: Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam triển khai phong trào *“Học tập và hành động theo tấm gương đạo đức của Bác”*, tiếp tục chỉ đạo các cấp bộ Hội và hội viên hưởng ứng cuộc vận động *“Thanh niên học tập, làm theo lời Bác, sống đẹp, sống có ích vì cộng đồng”*; đồng thời tiếp tục thực hiện Phong trào *“Tôi yêu Tổ quốc tôi”* với các nội dung thiết thực, ý nghĩa. Tiêu biểu có thể kể đến Hành trình *“Tôi yêu Tổ quốc tôi”* với các hoạt động ôn lại truyền thống vẻ vang của Đảng, dân tộc, Đoàn, Hội nhân các ngày lễ lớn; xây dựng các clip, video, chùm ảnh giới thiệu về quê hương, đất nước; tổ chức các diễn đàn, tọa đàm với chủ đề về tình yêu quê hương, Tổ quốc. Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam triển khai cuộc vận động *“Sinh viên Việt Nam làm theo lời Bác”*; Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh tiếp tục thực hiện cuộc vận động *“Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy”* bằng nhiều hoạt động ý nghĩa như: *“Thiếu nhi Việt Nam vâng lời Bác dạy”*, hội thi *“Chúng em kể chuyện Bác Hồ”*, xây dựng tủ sách *“Bác Hồ với thiếu nhi, thiếu nhi với Bác Hồ”*, cuộc thi *“Áng tem thư kể chuyện Bác Hồ”*, xây dựng video ca nhạc *“Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên, nhi đồng”*... Công tác *“Trần Quốc Toản”*, phong trào *“Đền ơn đáp nghĩa - Uống nước nhớ nguồn”*, *“Đi tìm địa chỉ đỏ”* tiếp tục được các cấp bộ Đoàn chỉ đạo Hội đồng Đội các cấp triển khai thực hiện thông qua các hoạt động cụ thể như: Tổ chức để thiếu nhi tham gia vệ sinh, giữ gìn cảnh quan các di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng, các danh lam thắng cảnh, nghĩa trang liệt sỹ tại địa phương; thăm hỏi, tặng quà và nhận chăm sóc Mẹ Việt Nam anh hùng; giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sỹ, gia đình có công với cách mạng ...

Hằng năm, nhân dịp kỷ niệm sinh nhật Bác, các cấp bộ Đoàn tổ chức nhiều hoạt động chào mừng có ý nghĩa thiết thực như: Hội thi *“Chúng em kể chuyện Bác Hồ”*; giao lưu văn hóa, văn nghệ với chủ đề về Bác; diễn đàn *“Bác với Thanh niên - Thanh niên với Bác”*; viết nhật ký làm theo lời Bác; xây dựng tủ sách và tổ chức Ngày hội sách về Bác; các hoạt động Hội trại, về nguồn, thăm Bảo tàng Hồ Chí Minh, viếng Lăng Bác... Hành trình *“Thầy thuốc trẻ làm theo lời Bác, tình nguyện vì sức khỏe cộng đồng”*. Lễ ra quân tình nguyện hè và báo công dâng Bác, trao tặng hàng ngàn suất quà cho các hộ gia đình chính sách, hộ nghèo; hàng trăm suất học bổng cho các em học sinh nghèo vượt khó trị giá hàng trăm triệu đồng. Các hoạt động của *“Ngày hội thanh niên công nhân làm theo lời Bác”*; tuyên dương tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến học tập và làm theo lời Bác được tiến hành định kỳ tạo hiệu ứng tốt trong xã hội... Ban Cán sự Đoàn tại Nga, Cuba, Lào, Trung Quốc, Hội Sinh viên Việt Nam tại các nước như Anh, Pháp, Đức, Italia, Singapore, Hàn Quốc, Thái Lan, Australia tổ chức các hoạt động kỷ niệm ngày sinh nhật Bác, tới đặt vòng hoa viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh tại những nơi

dựng tượng Bác hoặc các công viên mang tên Người tại các tỉnh, thành phố ở các nước; tổ chức tọa đàm về việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong thanh niên, sinh viên Việt Nam ở ngoài nước; đăng bài viết, chia sẻ thông tin tuyên truyền về thân thể, cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh...

Có thể nói, các phong trào, chương trình đã đáp ứng nhu cầu thiết yếu của thanh niên và yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới, được thanh niên đón nhận, tham gia tích cực, góp phần phát triển bản thân toàn diện, phát huy tốt vai trò xung kích, tình nguyện, sáng tạo của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời khẳng định vai trò của Đoàn trong bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của thanh niên. Sự phát triển của các phong trào hành động cách mạng của Đoàn qua các thời kỳ được khẳng định không chỉ qua các tên của phong trào mà từ nội hàm của các phong trào cũng được triển khai và có sự phát triển về “chất” và “lượng”. Bên cạnh các hoạt động, chương trình định kỳ và theo đợt hoạt động, Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè được triển khai với 01 chương trình và 04 chiến dịch tạo sự chuyển động mạnh mẽ trong các cấp bộ Đoàn và đoàn viên, thanh niên; cách thiết kế nội dung dễ tiếp cận và triển khai phù hợp với khối đối tượng là điều kiện quan trọng để phong trào phù hợp với nhu cầu thiết thân của mỗi đoàn viên, thanh niên gắn với nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị, địa phương. Đặc biệt, trong bối cảnh dịch bệnh, thiên tai, hạn hán, xâm ngập mặn diễn biến phức tạp, nhất là dịch Covid-19, các cấp bộ Đoàn đã chủ động đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức triển khai phong trào, không tổ chức các hoạt động đông người; tập trung triển khai các đội hình thanh niên với quy mô nhỏ, bắt tay ngay vào những công trình, phần việc thanh niên cụ thể, phù hợp, các sáng kiến vì cộng đồng; chú trọng các hoạt động trên nền tảng số, tăng cường sử dụng công nghệ thông tin, truyền thông đại chúng, mạng xã hội trong thiết kế và tổ chức hoạt động; kịp thời cập nhật các nội dung mới theo tình hình thực tế và theo chỉ đạo của Đảng, Chính phủ đã mang lại hiệu quả tích cực.

6. Công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Ban Bí thư Trung ương Đoàn thường xuyên quan tâm, chỉ đạo xây dựng kế hoạch, chương trình kiểm tra, giám sát; đưa nội dung kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chỉ thị 05 là một trong những trọng tâm trong công tác kiểm tra, giám sát của Đoàn. Ngoài ra, trong các đợt đi công tác cơ sở, làm việc với các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc, Ban Bí thư Trung ương Đoàn chú trọng chỉ đạo, hướng dẫn, nhắc nhở việc triển khai thực hiện các nội dung của Chỉ thị 05; lắng nghe ý kiến của cơ sở để kịp thời khắc phục những tồn tại, vướng mắc đặt ra. Đồng thời Ban Bí thư Trung ương Đoàn cũng đã lồng ghép nội dung kiểm tra về Chỉ thị 05 trong kế hoạch giám sát và phản biện xã hội; kế hoạch kiểm tra chuyên đề về việc triển khai thực hiện Chỉ thị 05; Bộ tiêu chí đánh giá thi đua công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi cấp tỉnh... nhằm tạo môi trường, điều kiện để cán bộ, đoàn viên rèn luyện, nêu gương trong lời nói và hành động.

Để đánh giá cụ thể công tác chỉ đạo, triển khai việc thực hiện Chỉ thị 05 tại các cấp bộ đoàn, Ban Bí thư Trung ương Đoàn tổ chức đợt kiểm tra chuyên đề tại các đơn vị cơ sở và một số tỉnh, thành đoàn; qua đó, có những điều chỉnh, hướng dẫn trong thực hiện, đồng thời có những chấn chỉnh, nhắc nhở đối với Đoàn các cấp trong thực hiện Chỉ thị.

Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chỉ thị 05 cũng được các cấp bộ đoàn coi là một trong những yếu tố đánh giá chất lượng cán bộ đoàn các cấp. Nội dung thực hiện Chỉ thị 05 được các cấp bộ đoàn đưa vào nội dung kiểm tra thường xuyên định kỳ 6 tháng, cuối năm; thường trực Đoàn cấp tỉnh, Đoàn cấp huyện thường xuyên tiếp cận cơ sở để nắm bắt tình hình, những thuận lợi, khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện và kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn khắc phục, đảm bảo việc thực hiện nhiệm vụ công tác được tốt hơn. Một số cấp bộ đoàn đã phát động đoàn viên, thanh niên tham gia giám sát thường xuyên việc cán bộ đoàn thực hiện 8 điều “nên làm” và 8 điều “không nên làm” để kịp thời góp ý, phê bình trong các buổi sinh hoạt chi đoàn, họp Ban Chấp hành hay kiểm điểm 6 tháng, cuối năm.

Bên cạnh đó, các cấp bộ đoàn đã làm tốt công tác phát hiện, bồi dưỡng, tuyên dương các điển hình tiên tiến. Các hình thức tuyên dương, liên hoan, đại hội thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác các cấp được tổ chức định kỳ, thường xuyên hơn. Nhiều tấm gương thanh niên tiêu biểu trên các lĩnh vực đã được Đoàn phát hiện từ cấp cơ sở; biểu dương, tôn vinh từ cấp huyện, tỉnh, đến trung ương. Kết quả thực hiện các nội dung Chỉ thị 05 được xem là một trong những tiêu chuẩn đánh giá, bình xét, phân loại cán bộ đoàn hằng năm, để xét chọn các giải thưởng của Đoàn. Trên cơ sở 8 điều “nên làm” các cấp bộ đoàn đã tạo nhiều sân chơi cho đội ngũ cán bộ Đoàn tại địa phương, đơn vị thông qua các mô hình: Câu lạc bộ học thuật; câu lạc bộ tình nguyện của cán bộ đoàn; câu lạc bộ cán bộ đoàn trong các khối đối tượng; hội thi bí thư chi đoàn giỏi; hội thi Tiếng Anh dành cho cán bộ đoàn; các hoạt động tuyên dương cán bộ Đoàn tiêu biểu xuất sắc hằng năm; trao giải thưởng Lý Tự Trọng... Nhờ đó, nhiều tấm gương cán bộ đoàn tiêu biểu trong học tập, rèn luyện và công tác đã được tuyên dương, nhiều cán bộ giỏi, nhiệt tình, tận tụy, sáng tạo, tâm huyết với công tác đoàn cũng đã được phát hiện, tôn vinh.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Quá trình thực hiện Chỉ thị 05 đã được triển khai đồng bộ, gắn với việc thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI, XII, các chương trình, đề án, kết luận của Ban Bí thư, Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Trung ương Đoàn về công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất, từng bước trở thành việc làm thường xuyên, kiên trì, bền bỉ, góp phần hình thành ý thức tự giác, trách nhiệm của mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi.

Việc cụ thể hóa học tập chuyên đề hằng năm do Ban Tuyên giáo Trung ương ban hành gắn với việc học tập các bài học lý luận chính trị cho đoàn viên đã được Trung ương Đoàn thực hiện nghiêm túc, khoa học, bài bản, chi tiết cụ thể theo từng năm; việc triển khai học tập được thực hiện với nhiều cách làm mới, tăng cường ứng dụng công nghệ hiện đại, qua đó đã góp phần tạo sự chuyên biến tích cực trong nhận thức và hành động của đoàn viên, thanh thiếu nhi về nội dung, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Việc tổ chức triển khai các phong trào hành động cách mạng và các chương trình đồng hành với thanh thiếu nhi được thực hiện với rất nhiều nội hàm và phương thức mới, tạo môi trường thực tiễn sinh động để đoàn viên, thanh thiếu nhi được trải nghiệm, rèn luyện, trưởng thành, hướng tới những giá trị nhân văn, tốt đẹp theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh.

Việc phát hiện và nhân rộng các mô hình học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được triển khai hiệu quả. Cấp Trung ương kiên trì chỉ đạo thực hiện các mô hình mới như: “*Mỗi ngày một tin tốt - Mỗi tuần một câu chuyện đẹp*”; “*Câu lạc bộ Lý luận trẻ*”; Hội thi tìm hiểu về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh “*Ánh sáng soi đường*”... đã tạo nhiều dấu ấn sâu sắc. Theo đó, nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo từ cơ sở đã được phát hiện, nhân rộng và có sức lan tỏa lớn đến đoàn viên, thanh thiếu nhi.

Việc nhân rộng các điển hình thanh thiếu nhi tiên tiến học tập và làm theo Bác đã được triển khai sâu rộng đến hầu hết các đối tượng, các địa bàn; phát huy tốt các tổ chức, cá nhân hậu tuyên dương, góp phần hình thành môi trường sống tích cực, lan tỏa những giá trị tốt đẹp trong đời sống xã hội giúp cho đoàn viên, thanh thiếu nhi học tập và noi theo.

Công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện thường xuyên, liên tục, có trọng tâm, trọng điểm đã góp phần thiết thực xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh về tư tưởng chính trị, tổ chức và hành động. Việc tập hợp đoàn kết các lực lượng thanh niên vững niềm tin với Đảng, học tập theo và làm theo Bác có nhiều chuyển động tích cực, nhất là ở địa bàn vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, khu vực thanh niên tôn giáo, thanh niên công nhân, thanh thiếu nhi yếu thế.

2. Hạn chế

- Việc triển khai thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của một số cơ sở đoàn chưa được thường xuyên, liên tục. Vẫn còn hiện tượng chưa quyết liệt, chưa kịp thời, chưa sát thực tế trong tổ chức các hoạt động học tập, làm theo Bác. Tính lan tỏa của các sản phẩm tuyên truyền chưa rộng khắp tới các đối tượng thanh niên.

- Việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW tại một số nơi còn hình thức, chưa theo kịp yêu cầu của thực tiễn, đặc điểm phát triển và sự biến động của tình hình thanh thiếu nhi. Nhiều cơ sở Đoàn chưa chủ động trong công tác phối hợp với các cấp, các ngành, các lực lượng xã hội triển khai Chỉ thị. Một số chương trình, hoạt động có biểu hiện dàn trải, hình thức, thiếu hấp dẫn, mới chỉ thu hút một bộ phận đoàn

viên tích cực, thanh niên tiên tiến tham gia, chưa tiếp cận được rộng khắp các đối tượng thanh niên, đặc biệt là thanh niên nông thôn tại miền núi, vùng sâu, vùng xa; thanh niên công nhân trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước; thanh niên, học sinh, sinh viên ở nước ngoài.

- Vẫn còn một bộ phận đoàn viên, thanh niên còn lười học tập chính trị. Cá biệt có một bộ phận ít thanh niên bản lĩnh chính trị chưa vững vàng, bị các thế lực thù địch lôi kéo, kích động, có những chia sẻ, bình luận, hành động không đúng quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Số lượng đoàn viên ưu tú giới thiệu được Đảng xem xét kết nạp chưa đạt yêu cầu đề ra. Tình trạng bạo lực học đường, thanh thiếu niên nghiện ma túy, mắc tệ nạn xã hội vẫn còn diễn biến phức tạp.

- Một số nội dung, giải pháp được đề ra trong Kế hoạch số 407-KH/TWĐTN-BTG ngày 30/7/2021 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về “*Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*” giai đoạn 2021 – 2026 chưa được thực hiện hoặc thực hiện chưa thường xuyên, hiệu quả chưa cao, như: Một số đơn vị chưa xây dựng Kế hoạch, tổ chức học tập chuyên đề cho Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Đoàn chưa thường xuyên. Việc theo dõi, đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch rèn luyện, học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của cán bộ đoàn ở một số nơi chưa thực hiện nghiêm túc. Một số cấp bộ đoàn chưa đảm bảo việc xây dựng Kế hoạch và tổ chức kiểm tra chuyên đề việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh hằng năm.

3. Nguyên nhân của hạn chế

*** Nguyên nhân chủ quan**

- Một bộ phận cán bộ đoàn, kể cả cán bộ chủ chốt, người đứng đầu chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, chưa gắn việc học tập và làm theo Bác với nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị.

- Một bộ phận cán bộ Đoàn, Hội, Đội còn hạn chế về kỹ năng, nghiệp vụ, phương pháp giáo dục thanh thiếu nhi; chưa biết chọn việc để làm. Cá biệt, có một bộ phận cán bộ Đoàn chưa nêu gương, làm ảnh hưởng đến uy tín của tổ chức.

- Ở một số cơ sở Đoàn, nội dung, phương thức giáo dục chậm được đổi mới; chưa có nhiều phương thức tiếp cận phù hợp xu thế phát triển, có sức tác động mạnh đến thanh thiếu nhi; chưa tập trung các giải pháp để khắc phục những hạn chế, yếu kém, những bất cập trong giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi. Tính hướng dẫn, định hướng của Đoàn cấp trên đối với Đoàn cấp dưới trong triển khai thực hiện Chỉ thị đôi lúc chưa liên tục, chưa sát sao, quyết liệt.

- Điều kiện cơ sở vật chất, cơ chế, nguồn lực cho việc thực hiện công tác giáo dục ở các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội còn hạn chế.

- Công tác kiểm tra, giám sát, hướng dẫn, đôn đốc việc thực hiện ở nhiều cơ sở Đoàn chưa thường xuyên, chưa sâu sát. Chưa có giải pháp hiệu quả đánh giá mức độ tác động của các hoạt động giáo dục của Đoàn đối với thanh thiếu nhi.

*** Nguyên nhân khách quan**

- Nhiều sự việc vừa qua liên quan đến tính nêu gương, gương mẫu của các cán bộ, lãnh đạo Đảng và chính quyền các cấp cũng làm ảnh hưởng đến niềm tin, lý tưởng của đoàn viên, thanh niên hiện nay.

- Trong nhiều trường học, việc dạy và học các môn đạo đức, giáo dục công dân, lý luận chính trị chưa được coi trọng đúng mức. Một bộ phận gia đình, cha mẹ còn thiếu kiến thức, phương pháp giáo dục, chưa quan tâm chăm sóc, quản lý con em; các hiện tượng bạo lực, bạo hành trong gia đình, ly hôn... Sự phát triển của Internet, mạng xã hội bên cạnh những yếu tố tích cực, cũng tồn tại những vấn đề đáng quan tâm, đã tác động mạnh, trực tiếp đến tâm lý và phát triển nhân cách của thanh thiếu nhi.

- Những xu hướng mới trong giới trẻ hiện nay đa dạng, ngoài những xu hướng tích cực còn tiềm ẩn nhiều xu hướng tiêu cực, làm nảy sinh, gia tăng những vấn đề tiêu cực, tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật trong thanh thiếu niên.

- Các thế lực thù địch liên tục thực hiện chiến lược “*Diễn biến hòa bình*”, nhất là trên lĩnh vực tư tưởng - văn hoá nhằm xuyên tạc, bôi đen lịch sử, nói xấu chế độ, thông tin sai lệch về Bác Hồ, về Đảng, làm cho một bộ phận thanh thiếu niên mất định hướng, hoang mang, mơ hồ trong nhận thức.

4. Một số bài học kinh nghiệm

Từ việc triển khai thực Chỉ thị 05-CT/TW trong cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên, có thể rút ra một số kinh nghiệm:

Thứ nhất, xác định việc đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nội dung trọng tâm trong chương trình toàn khóa, từng năm của các cấp bộ Đoàn và có các văn bản hướng dẫn triển khai từng năm, theo chuyên đề.

Thứ hai, xác định rõ nội dung, giải pháp, các trọng tâm học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ở mỗi địa phương, đơn vị, trong mỗi đối tượng thanh thiếu nhi để tập trung triển khai. Việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW gắn chặt với nhiệm vụ chính trị, các phong trào hành động cách mạng, các chương trình, cuộc vận động của Đoàn, quan tâm đến nhu cầu, lợi ích chính đáng của thanh niên; coi trọng yếu tố “làm theo Bác”, tính thiết thực, hiệu quả trong hoạt động.

Thứ ba, đặc biệt coi trọng và thường xuyên giáo dục nâng cao ý thức trách nhiệm, tính nêu gương, gương mẫu: đoàn viên, thanh niên nêu gương cho thiếu niên, nhi đồng, cán bộ Đoàn nêu gương cho đoàn viên, cán bộ cấp trên nêu gương cho cán bộ cấp dưới. Thường xuyên phát hiện, xây dựng, nhân rộng các mô hình, cách làm hay, sáng tạo, các điển hình tiên tiến, “lấy cái đẹp để dẹp cái xấu” góp

phần nâng cao chất lượng, hiệu quả đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tạo hiệu ứng lan tỏa sâu sắc trong thanh thiếu niên cả nước.

Thứ tư, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, sơ kết, đánh giá việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW; làm tốt công tác phát hiện, xây dựng, tuyên dương, tuyên truyền và nhân rộng các điển hình tiên tiến trên các lĩnh vực, mô hình mới, cách làm hay trong học tập và làm theo lời Bác, nhân rộng các giá trị tốt đẹp, phù hợp trong thanh thiếu nhi và cộng đồng xã hội.

Trên đây là Báo cáo sơ kết 02 năm thực hiện Kết luận 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” trong cán bộ, đoàn viên, thanh thiếu nhi giai đoạn 2021 – 2023 của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

Nơi nhận:

- Đồng chí Trương Thị Mai, Ủy viên BCT, Thường trực Ban Bí thư TW Đảng, Trưởng Ban Tổ chức TW;
- Đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, BT TW Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo TW;
- Đồng chí Bùi Thị Minh Hoài, BTTW Đảng, Trưởng Ban Dân vận TW;
- Văn phòng TW, Ban Dân vận TW, Ban Tuyên giáo TW, Ban Kiểm tra TW;
- Vụ LLCT, Ban Tuyên giáo TW;
- Các đồng chí Bí thư Trung ương Đoàn;
- Các đồng chí Ủy viên BCH TW Đoàn;
- Các Ban, đơn vị thuộc TW Đoàn;
- Các tỉnh, thành đoàn và Đoàn trực thuộc;
- Lru BTG, VP.

TM. BAN BÍ THƯ TRUNG ƯƠNG ĐOÀN
BÍ THƯ

Đề báo cáo

Nguyễn Minh Triết